

Star Trek Into Darkness

Af [KIRSTINE DOLLERUP](#)

Den snart 50 år gamle Star Trek franchise har været igennem en del genfødsler, spin-offs og genfortolkninger, siden Gene Roddenberry skabte den i 1966. Intet mindre end 11 film og 5 tv-serier (inkl. 3 spin-offs) er det blevet til. *Star Trek Into Darkness* er den 12. film i rækken, eller nærmere den 2. prequel, hvis vi tæller ud fra instruktør J. J. Abrams' nye tidsregning. Og lad os bare gøre det. Mr. Abrams har med sin nye fortolkning af Star Trek givet det gamle sci-fi eventyr en omgang nødvendig frisk luft.

Den oprindelige tv-serie *Star Trek* (1966-1969) havde premiere på NBC i 1966 og præsenterede det nu ikoniske rumflådeskib The Enterprise, styret af kaptajn James T. Kirk (spillet af William Shatner) og hans næstkommanderende Spock (Leonard Nimoy) (fig. 2-3), og hvert afsnit åbnede med den ligeså ikoniske monolog fra kaptajnen:

Space: the final frontier. These are the voyages of the starship Enterprise. Its 5 year mission: to explore strange new worlds, to seek out new life and new civilizations, to boldly go where no one has gone before.

Star Trek var ikke den store seer-succes og blev aflyst efter 3 sæsoner, men den formåede med det samme at skabe en helt speciel fanskare og kultstatus omkring sig. En planlagt relancering af tv-serien, kaldet *Star Trek: Phase II*, blev i stedet til den første Star Trek spillefilm: *Star Trek: The Motion Picture* (1979). På trods af at Robert Wise sad i instruktørstolen, blev filmen ikke nogen større succes. Den indtjente dog penge nok til, at producenten Paramount indvilligede i at producere en efterfølger, den langt mere vellykkede *Star Trek II: Wrath of Khan* (1982) (fig. 4). Det oprindelige cast indspillede i alt seks film, og filmenes stigende succes var medvirkende til, at en ny Star Trek tv-serie blev lanceret i 1987: *Star Trek: The Next Generation* (1987-1994). Tidsmæssigt foregik fortællingen 100 år efter den oprindelige tv-serie, og The Enterprise blev nu styret af Jean-Luc Picard (Patrick Stewart), fortsat på den samme mission i de uopdagede afkroge af universet (fig. 5). *Star Trek: The Next Generation* fik 7 sæsoner på TV, og 4 film blev produceret med det samme cast, hvoraf den sidste feature *Star Trek: Nemesis* (2002) var en kæmpe fiasko og satte et stort fedt punktum for Star Trek på det store lærred (fig. 6).

Mr. Abrams

I 2006 blev instruktør og producer på bl.a. tv-succeserne *Alias* og *Lost* J. J. Abrams kontaktet af Paramount Pictures. De ville have en reeboot af Star Trek konceptet, en frisk start. Abrams indrømmede at han aldrig rigtig havde været til Star Trek, hvilket selvfølgelig fik flere tunge trekkie-fans til at bede ham om at holde sig væk og koncentrere sig om noget andet (fig. 7). Ikke desto mindre sagde Abrams ja til at give Star Trek en omgang "new cool" med en ny film, der både kunne fungere som re-boot og prequel til de oprindelige Star Trek film. Abrams rystede støvet af Kaptajn Kirk, Spock, Scotty, Bones og Uhura, og i 2009 fik *Star Trek* premiere. Med én af de mest hæsbæsende og vellykkede introsener i nyere sci-fi filmhistorie bragede Star Trek ud af sin egen galaktiske støvsyge og fremstod frisk, fræk og indbydende, både for indikerede fans men endnu vigtigere for ny-ankommende trekkies. Nye kunne starte her, velkommen til Star Trek (fig. 8).

Lad mig bare få det på det rene med det samme: Jeg har altid været mere til Star Wars end Star Trek. *The Empire Strikes Back* (1980) er til dato stadig den film, jeg har set flest gange. George Lucas' oprindelige rum-trilogi, hvor kampen mellem det gode og det onde er tilført overvejende velplaceret humor og charme, var med til at kickstarte min fascination for filmisk fortælling. Hvorimod Star Trek fremstod noget mere 'voksent', om man vil. Røligere, videnskabeligt, alvorligt. Jeg er for ung til at kunne huske den oprindelige Star Trek serie, men jeg husker Kaptajn Picard og hans Next Generation, at jeg var fascineret af det. Men lynet slog aldrig for alvor ned og gjorde mig til en rigtig fan. Så da jeg så Abrams' *Star Trek* var det mit første

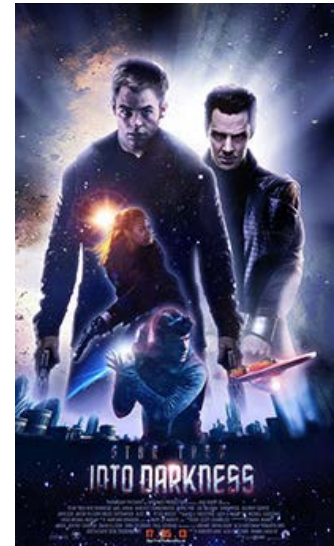

Fig. 1: *Star Trek Into Darkness* filmplakat i bedste sci-fi stil. Bemærk de velplacerede lense-flares.

Fig. 2: William Shatner som den oprindelige kaptajn James Kirk.

Fig. 3: V for Vulcan. Leonard Nimoy som den oprindelige Spock, der også spiller en mindre rolle i det nye Star Trek univers.

alvorlige møde med Kaptajn Kirk og hans følge – og det var en fornøjelse. Abrams havde tilført en ny frækhed og skarphed til konceptet, forfriskende og bestemt inviterende for ny-ankommende Star Trek podere. Derfor var min forventning til *Star Trek Into Darkness* også stor. Det smagte ligesom af mere.

Star Trek Into Darkness fortsætter umiddelbart, hvor *Star Trek* slap: Den smårebelske og impulsdrevne James Kirk er nu Kaptajn Kirk på The Enterprise, den logiksøgende halvt vulcan, halvt menneske Mister Spock er 1. Commander, og de har en forventning om, at deres nye mission vil være den varslede 5 års mission ud i de ukendte dele af verdensrummet. Men sådan bliver det ikke helt – i første omgang.

Star Trek Into Darkness indeholder indtil flere referencer til det gamle Star Trek univers, ikke mindst til klassikeren *Wrath of Khan* (1982), og jeg vil forsøge ikke at afsløre de væsentlige detaljer her. Men filmen skubbes for alvor igang, da den velklædte – og af Benedict Cumberbatch yderst velspillede – skurk John Harrison (fig. 9) bomber et hemmeligt stjernflådearkiv midt i det 23. århundredes London og gennemfører et attentat på de øverstkommanderende i stjerneflåden. Han flygter efterfølgende til Kronos, den i Star Trek-universet velkendte fjendtlige race Klingons hjemplanet. The Enterprise, med Kirk og Spock i front på broen, bliver sendt ud til det fjendtlige territorie, bevæbnet med en omgang ikke-registrerede, nydesignede torpedoer, for at tilintetgøre Harrison og komme ubemærket hjem igen. Men både torpedoerne og Harrison viser sig at indeholde mere end først antaget, og Kirk og Spock må ud i det efterhånden velkendte "skal fange skurk, skurk overgiver sig frivilligt, hvorfor gør han det, hvem kan stole på hvem"- scenarie.

Almost into darkness

Star Trek Into Darkness er en velspillet, robust og humoristisk science-fiction film, et underholdende actionbrag, eager to please. Det nye, unge cast får sat fornyet strøm til de gamle karakterer på bedst mulig vis, og det synes også som om, at de alle har fået lidt mere at arbejde med i denne anden film i den nye række. Chris Pine spiller Kirk med lige dele alvor og charmerende flabthed, og Pine formår på fineste vis at få sin hovedkarakter til at fremstå som både viljestærk og handlekraftig, samtidig med at man stadig fornemmer et potentiale, der kun er ved at udfolde sig. Zachary Quinto er et knivskarpt cast som den unge Spock, der er ved at lære at begå sig i den menneskelige verden med alt hvad den indebærer af følelser, venskaber og ulogiske beslutninger (fig. 10). Zoe Saldana's Uhura får lov til at komme lidt mere til action-fadet og fremstår som en mere integreret del af kerneholdet i denne film, og Simon Pegg er forrygende som teknikerordenen Scotty, der både værner om og kæmper for kvinden i sit liv: The Enterprise. Og så er der selvfølgelig Benedict Cumberbatch, der med sit iskolde blik, sin dybe barytonstemme og manipulerende alvidenhed minder om en blanding af The Avengers' Loke og Anthony Hopkins Hannibal Lector. Cumberbatch har indtil nu primært slået sine folder som en moderne version af Sherlock Holmes i den nyere BBC serie *Sherlock*, men hans rolle som Star Trek superskurk må give genlyd i Hollywood.

Det er ikke svært at spotte Abrams store inspiration fra 1980'ernes Spielbergs/Lucas actionformel, der i sine bedste (Indiana Jones-) øjeblikke formåede at forene action, humor, intellektualitet og følelser (fig. 11). Abrams har en uforlignelig evne til at balancere på den humoristiske line, hvor det ikke kammer over og bliver malplaceret, men hele tiden er med til at understøtte den skarpe fortællestil. Han styrer begivenhederne på The Enterprise med sikker hånd - men de store overraskelser udebliver. Udover et par velplacerede twists hist og pist, fremstår historien noget forudsigelig. Underholdende – ja. Stramt fortalt - også det. Men stadig en smule forudsigelig.

Endelig savner jeg plads i fortællingen til, at karakterernes indbyrdes forhold virkelig kan mærkes. Venskabet mellem Kirk og Spock og deres respektive personlige udvikling er naturligt et vigtigt element i filmens drivkraft. Den rebelske, følelsesstyrede Kirk er ved at lære at blive en autoritet med kontrol over sine impulser, hvorimod den umiddelbart følelesløse halvt vulcan, halvt menneske, Spock, er ved at lære at slippe kontrollen og være ven og kæreste. Det virker til dels. Men der mangler noget. Der mangler plads i fortællingen til, at karakterernes samspil virkelig kan mærkes. De fungerer godt hver for sig, men jeg mangler at føle rigtigt med dem. Hvilket også gør, at da filmen når sit dramatiske højdepunkt med et tragisk udfald, kan jeg heller ikke rigtigt mærke det. Tværtimod er det lige før, at den forcede alvor bliver lidt

Fig. 4: Original plakat til Wrath of Khan med Ricardo Montalban i rollen som den modificerede superskurk Khan.

Fig. 5: Patrick Stewart i front som kaptajn Jean-Luc Picard med the next generation.

Fig. 6: 3 forskellige Star Trek spin-off serier blev lanceret efter succesen med The Next Generation: *Deep Space Nine* (1993-1999), *Voyager* (1995-2001) og *Enterprise* (2001-2005).

Fig. 7: Kaptajn J. J. Abrams på broen.

Fig. 8: Abrams' nye Star Trek line-up anno 2009, tilsat den cool opdaterede typografi - og fiars naturligvis.

Fig. 9: Mr. Cumberbatch. Why so serious?

komisk. Romancen mellem Spock og Uhura er ligeledes problematisk. Tror vi virkelig på, at de kan være kærestere? Jeg vil så gerne tro på det – men jeg gør det ikke rigtigt (fig. 12).

In a galaxy not so far away

Abrams største triumf med sin re-boot af Star Trek er, at han har fået det aldrende rumeventyr støvet af og gjort frisk og underholdende til det brede publikum. Han har selv indrømmet, at titlen Into Darkness er en smule vildledende, og han har understreget, at det mørke han gerne vil fremstille er mere "funny and emotional, and not feel grim". Så i stedet for en mørk og fandenivoldsk Batman/Bond genfødsel, har Abrams i stedet løftet den værste højtidelighed og filosofiske sentimentalitet væk fra Star Trek-universet og i stedet tilført det en omgang sprudlende, humoristisk og veltimet coolness. Den stil der oprindeligt var med til at definere, ja, Star Wars.

For jeg kan ikke komme igennem denne artikel uden afslutningsvis at nævne det fine paradoks, der rejser sig omkring mr. J. J. Abrams og hans næste redningsaktion i rummet: Star Wars VII. En god ven og inkarneret trekkie, mindede mig for nylig om, at: "Du kan ikke både være til Star Trek og Star Wars. Ligesom du ikke både kan være til Rolling Stones og The Beatles" (fig. 13). Hmm, det er måske rigtigt. Men kan Abrams så være manden, der endelig forener universet? Han har i hvert fald trukket Star Trek over i den fortælletradition, Star Wars oprindeligt udsprang af, og det har indtil videre placeret Star Trek et ganske fint sted i galaksen.

Kunne James Kirk være min nye Han Solo? Måske. Engang. Han har i hvert fald potentiale.

Fig. 10: Kirk og Spock bromance.

Fig. 11: Spielberg og Lucas i deres knivskarpe storhedstid. Laugh it up fuzzleball.

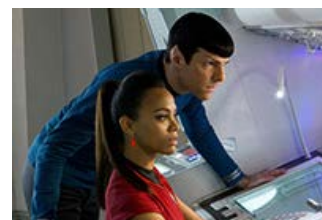

Fig. 12: Det umage par Spock og Uhura.

Fig. 13: May the force be with you, J.- J.- Abrams.

Fakta

 [Udskriv denne artikel](#)

 [Gem/åben denne artikel som PDF](#)

 [Gem/åben hele nummeret som PDF](#)